

درسامي هنر

دریم ټولگی

ملي سرود

دا عزت د هر افغان دی	دا وطن افغانستان دی
هر بچی یې قهرمان دی	کور د سولې کور د تورې
د بلوڅو د ازبکو	دا وطن د ټولو کور دی
د ترکمنو د تاجکو	د پښتون او هزاره وو
پامیریان، نورستانیان	ورسره عرب، گوجر دي
هم ایماق، هم پشه پان	براهوي دي، قزلباش دي
لکه لمر پر شنه آسمان	دا هېواد به تل ځلېږي
لکه زړه وي جاویدان	په سینه کې د آسیا به
وایو الله اکبر وایو الله اکبر	نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د پوهنې وزارت

د رسامۍ هنر

دریم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هـ. ش.

د کتاب ځانګړتیاوې

مضمون: د رسامۍ هنر

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د هنر برخې د درسي کتابونو مؤلفین

ادیت کوونکي: د پښتو ژبې د ادیت دیپارتمنت غړي

ټولګۍ: دریم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکي: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکي: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپ خونه: بهیر مطبعه

برېښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې

وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره

قانوني چلند کېږي.

د پوهنې د وزیر پیغام

اقراً باسم ربک

د لوی او ښوونکي خدای ﷺ شکر په ځای کوو، چې موږ ته یې ژوند رابښلی، او د لوست او لیک له نعمت څخه یې برخمن کړي یو، او د الله تعالی پر وروستي پیغمبر محمد مصطفی ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وایو.

څرنگه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمریز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د گران هېواد ښوونیز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدينو شوراگانې د هېواد د پوهنیز نظام شپږگوني بنسټیز عناصر بلل کيږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختیا او پرمختیا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونیز نظام کې د ودې او پراختیا په لور بنسټیزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونیز نصاب اصلاح او پراختیا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړیتوبونو څخه دي. همدارنگه په ښوونځیو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونیزو تاسیساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کیفیت او توزیع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. موږ په دې باور یو، چې د باکیفیته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلی نشو.

پورتنیو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونیز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توگه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو څخه په درناوي هیله کوم، چې د هېواد بچیانو ته دې د درسي کتابونو په تدریس، او د محتوا په لېږدولو کې، هېڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د یوه فعال او په ديني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زیار او کوښښ وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤلیت په درک سره، په دې نیت لوست پیل کړي، چې د نن ورځې گران زده کوونکي به سبا د یوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولنې متمدن او گټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانگه ده، غوښتنه لرم، څو له هر فرصت څخه گټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځیرکو او فعالو گلونوالو په توگه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدریس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونیز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په لیکلو او چمتو کولو کې یې نه سترې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷻ له دربار څخه دوی ته په دې سپیڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بریا غواړم. د معیاري او پرمختللي ښوونیز نظام او د داسې ودان افغانستان په هیله چې وگړي یې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دکتور محمد میرویس بلخي

لړ لیک

سرلیک	مخ
۱- گل رسمول	۱
۲- آکویالو	۳
۳- د کتاب رسم	۵
۴- د منظمو شکلونو رسم	۷
۵- د ناک او انگورو رسم	۹
۶- د گازرو او پیاز رسمول	۱۱
۷- د انار او منډې رسمول	۱۳
۸- د کوترې رسمول	۱۵
۹- د طوطي رسمول	۱۷
۱۰- د کور رسمول	۱۹
۱۱- د پنډې او کاجوغي رسمول	۲۱
۱۲- د توپ رسمول	۲۳
۱۳- له کاغذ څخه د گل جوړول	۲۵
۱۴- د سمارق (مرخېرې) رسمول	۲۷
۱۵- د ساعت رسمول	۲۹
۱۶- د غنمو د وږي رسمول	۳۱
۱۷- د کاسې او بشقاب رسمول	۳۳
۱۸- د گللدان رسمول	۳۵

سرليک	مخ
۱۹- د پتنگ د انځور رسمول	۳۷
۲۰- د گل ډيزاين کول	۳۹
۲۱- د صراحي رسمول	۴۱
۲۲- د کب رسمول	۴۳
۲۳- د ټوپۍ (خولۍ) رسمول	۴۵
۲۴- د چترۍ رسمول	۴۷
۲۵- د شمعي رسمول	۴۹
۲۶- ټاپه	۵۱
۲۷- د الوتکې رسمول	۵۳
۲۸- د رنگونو ترکيب	۵۵
۲۹- د چرگوري رسمول	۵۷
۳۰- د موټر رسمول	۵۹

دويمه برخه:

له ۶۱ څخه تر ۶۷ مخ پورې د ښوونکي لارښود پورې اړه لري.

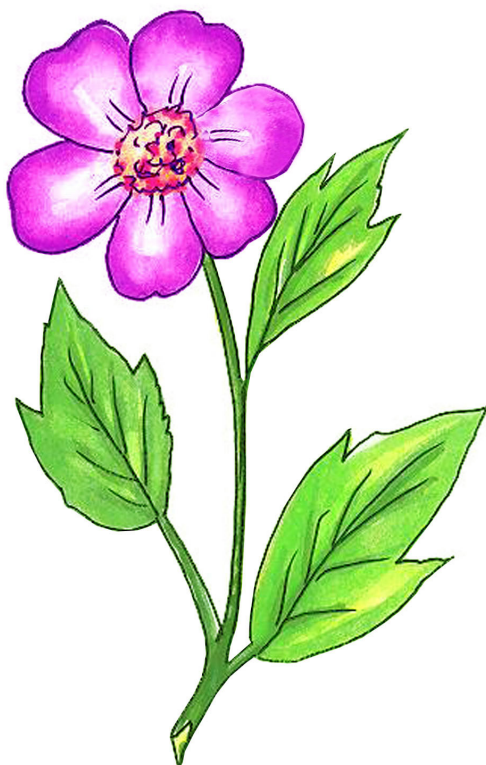
د گل رسمول

موخه: زده کوونکي به گل رسم او رنگه کړای شي.

پوښتنه

۱- په لاندې رسم کې څه وینئ؟

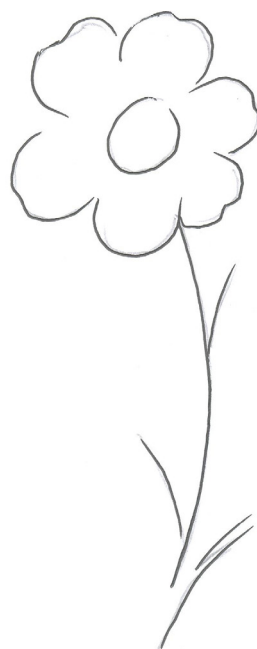

درکړل شوي رسم ته په پاملرنې سره گل په خپلو کتابچو کې رسم اورنگه کړئ.

۲

۱

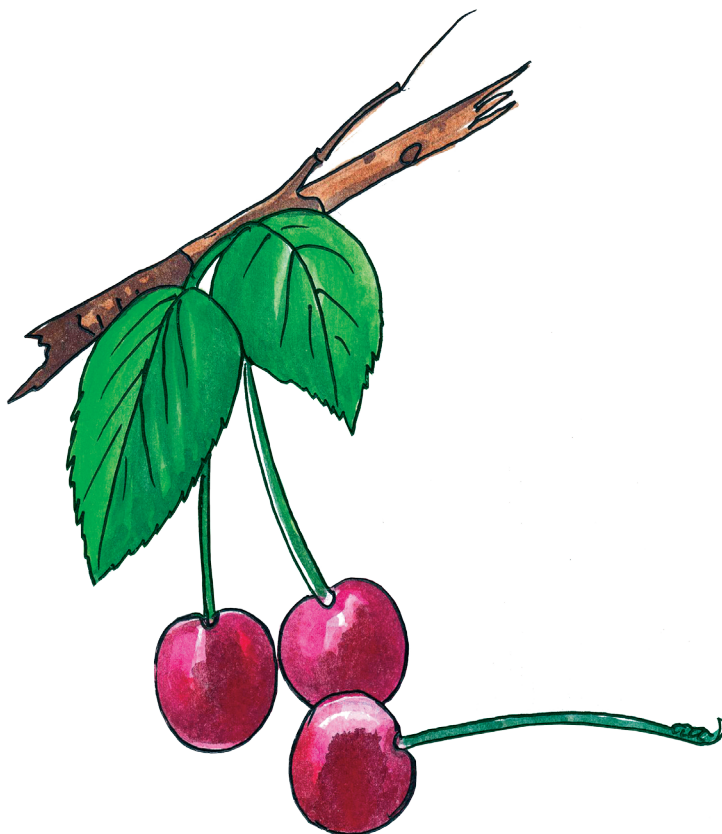
زده کوونکي دې ورکړل شوي شکل ته په پاملرنې سره، گل په خپلو کتابچو کې رسم اورنگه کړي.

آلوبالو

موخه: زده کوونکي به آلوبالو رسم او رنگه کړای شي.

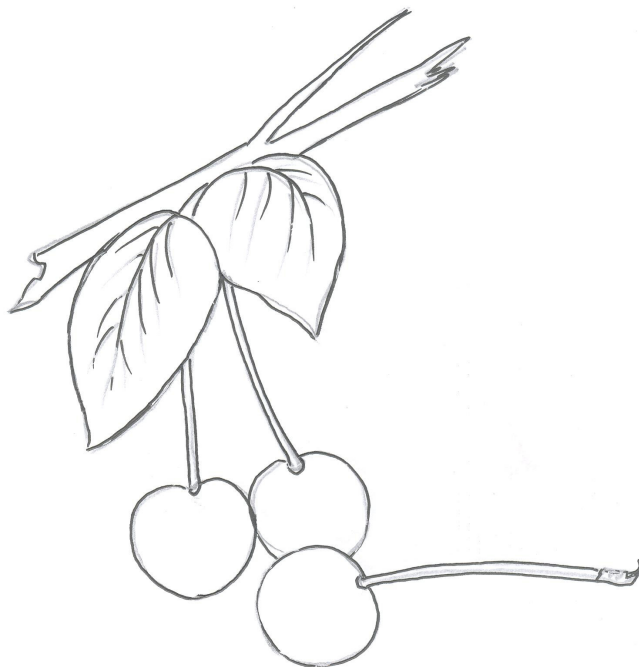
۱- په لاندې رسم کې څه وینئ؟

۲

زده کوونکي دې د آلبالو رسم ته په ځېر سره وگوري، بهرني خطونه دې د
شکل له مخې رسم او رنگه کړي.

۱

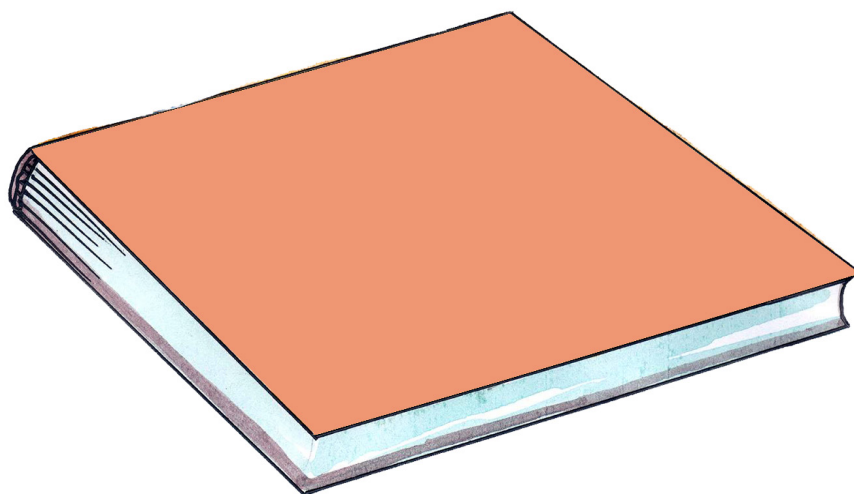
زده کوونکي دې پورتنی شکل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

د کتاب رسم

موخه: زده کوونکي به وکولای شي کتاب رسم اورنگه کړای شي.

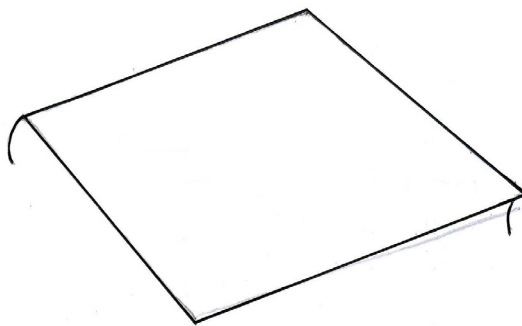
۱- کله مو د کتاب رسم لیدلی دی؟

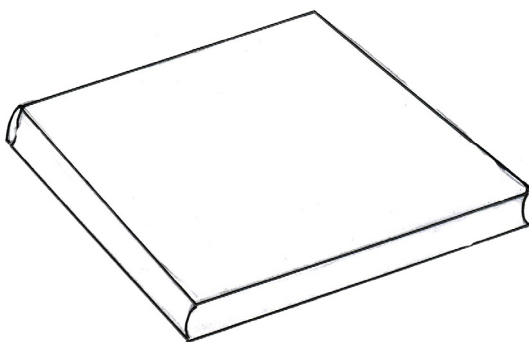
۳

زده کوونکي دې د کتاب رسم ته په خبر وگوري، هغه دې په خپلو کتابچو کې رسم اورنگه کړي.

۱

۲

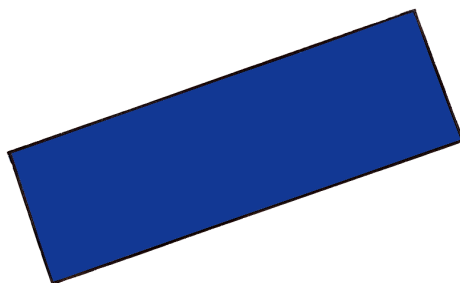
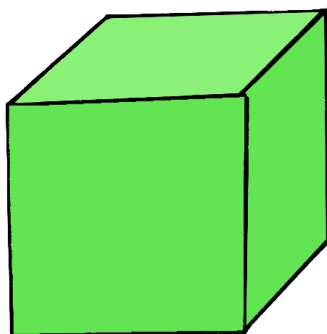
زده کوونکي دې د کتاب رسم ته پاملرنه وکړي، د هغه پړاوونه دې په خپلو کتابچو کې رسم اورنگه کړي.

د منظمو شکلونو رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي شکلونه رسم او رنگه کړي.

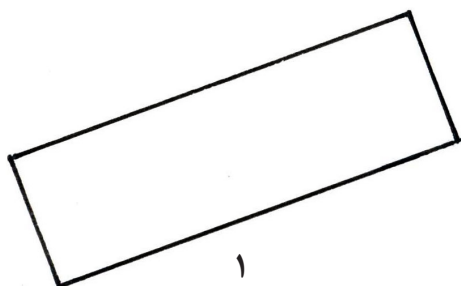
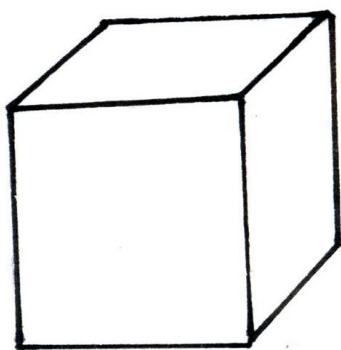

۱- کله مو لاندې شکلونه لیدلي دي؟

زده کوونکي دې لاندې شکلونه رسم او رنگه کړي.

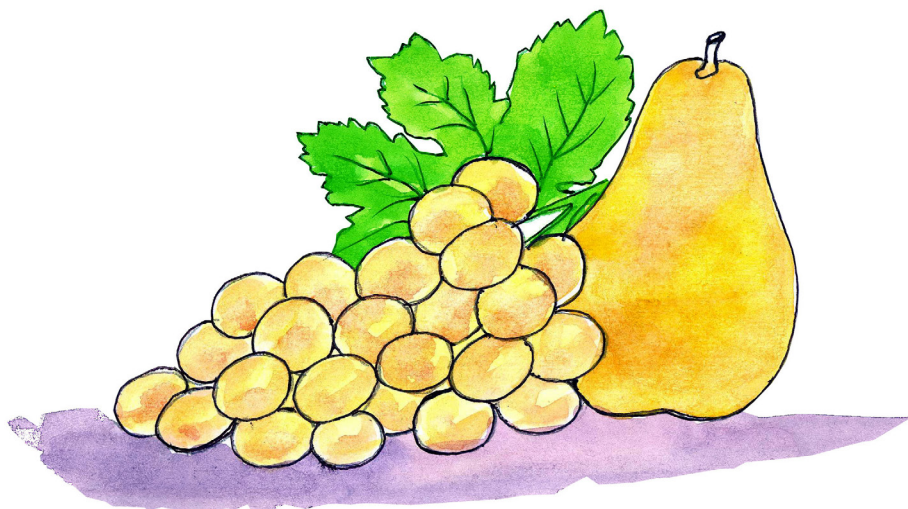
زده کوونکي دې د (۱-۲) شکل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

د ناک او د انگورو رسم

موخه: زده کوونکي به وکولای شي انگور او ناک رسم او رنگه کړي.

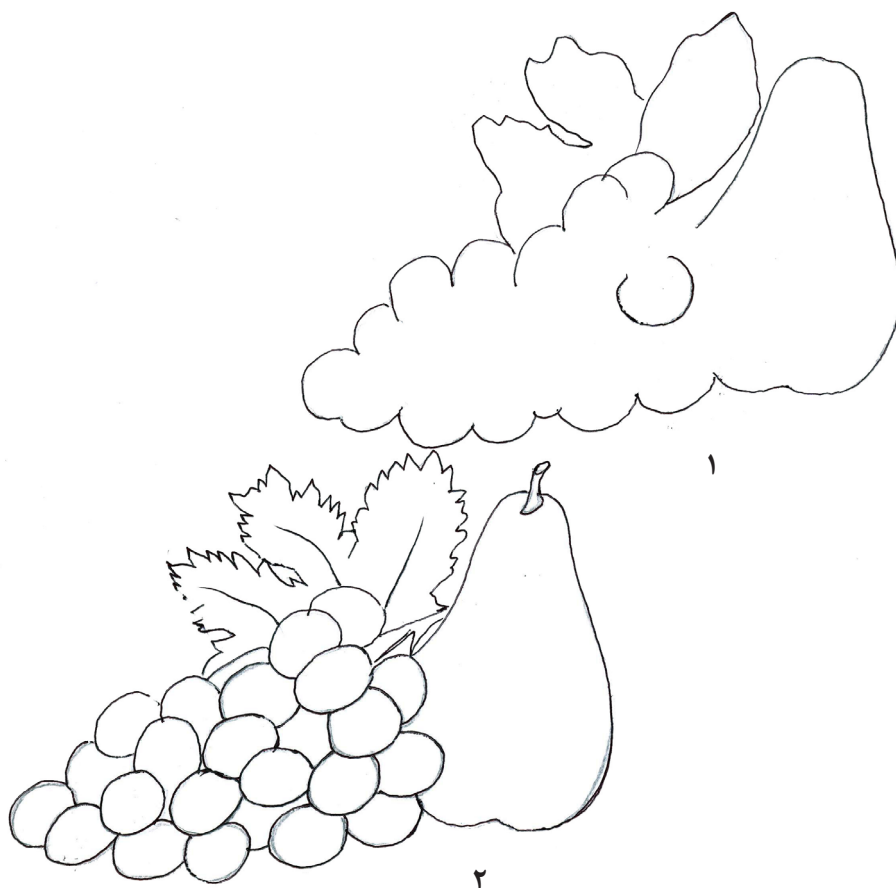

۱- په لاندې شکل کې کومې میوې وینئ؟

زده کوونکي دې د مېوو شکل او رنگ ته پاملرنه وکړي، بیا دې رسم او رنگه کړي.

زده کوونکي دې انگور او ناک پړاو په پړاو رسم او رنگه کړي.

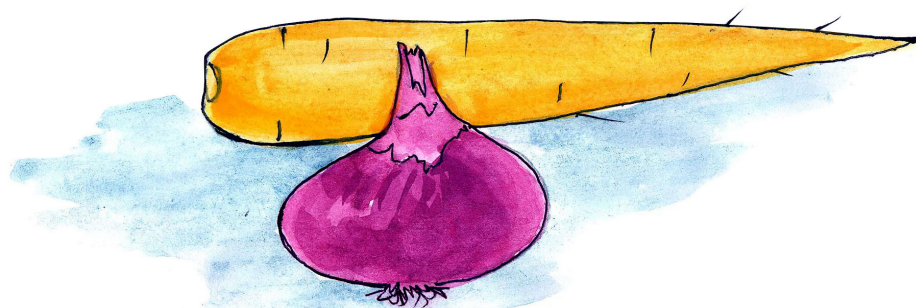
د گازرو او پيازو رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي پياز او گازره رسم او رنگه کړي.

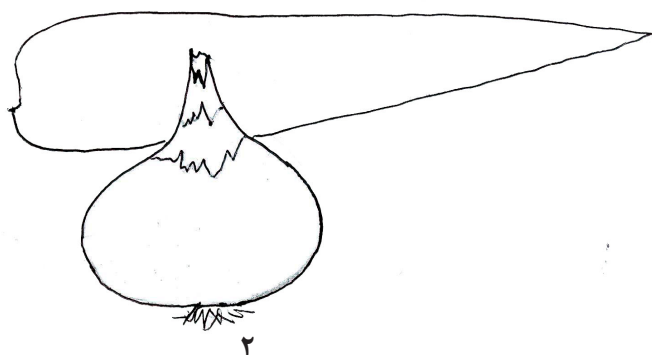
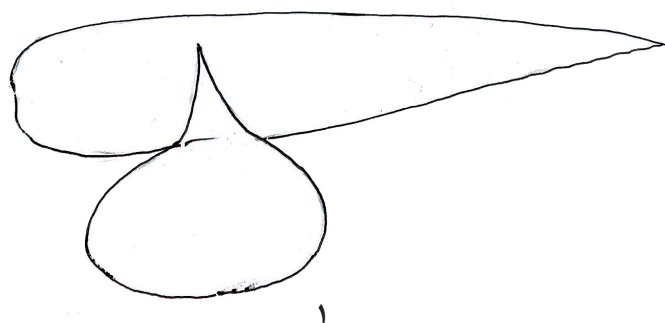
پوښتنه

۱- په لاندې شکل کې کوم سابه وینئ؟

زده کوونکي دې (۱-۲) شکل ته په کتوسره سابه رسم او رنگه کړي.

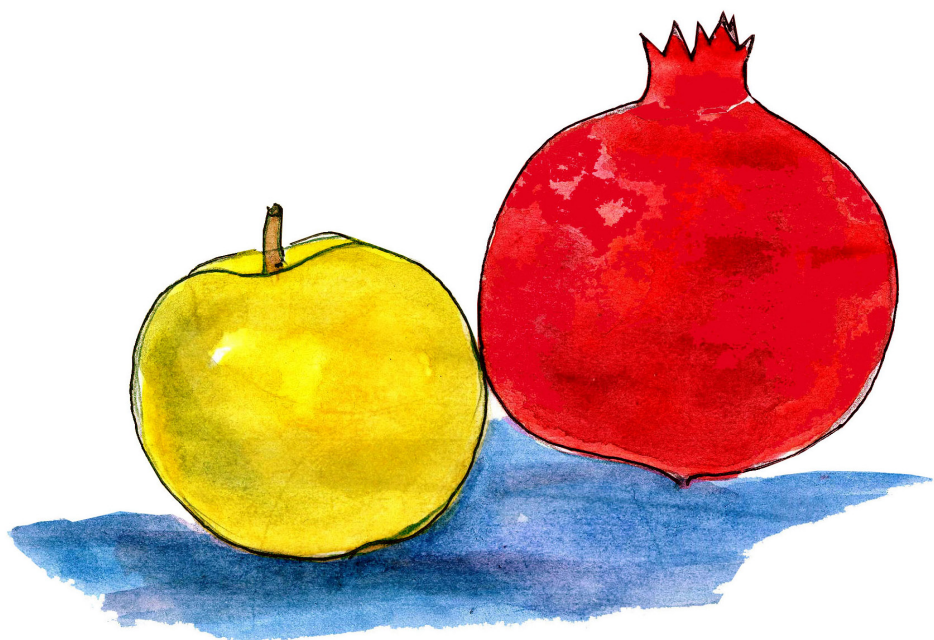
زده کوونکي دې سابه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

د انار او مڼې رسمول

موخه: زده کوونکي به د انار او مڼې رسمول زده کړي.

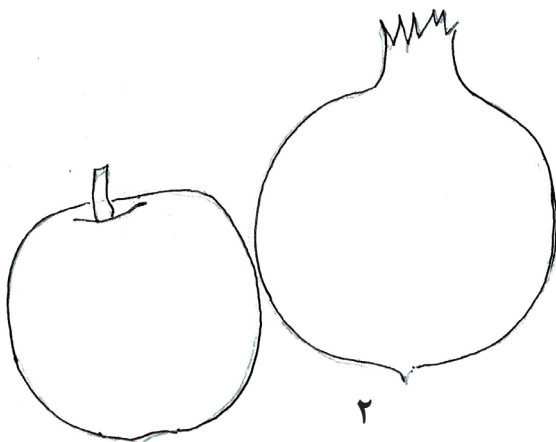
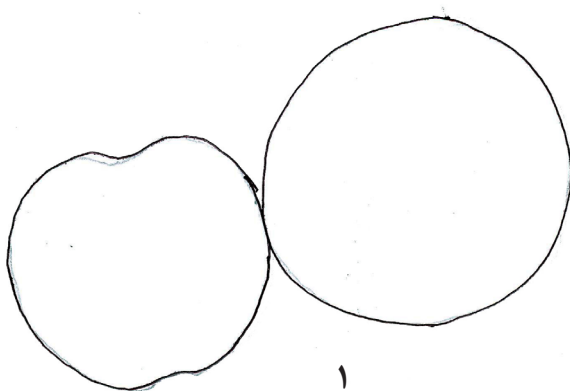

۱- کله مو انار او مڼه رسم او رنگه کړې دي؟

لاندېنيو شڪلونو ته په ژورې پاملرنې سره، هغه رسم اورنگه کړئ.

انار او مڼه په خپلو کتابچو کې رسم اورنگه کړئ.

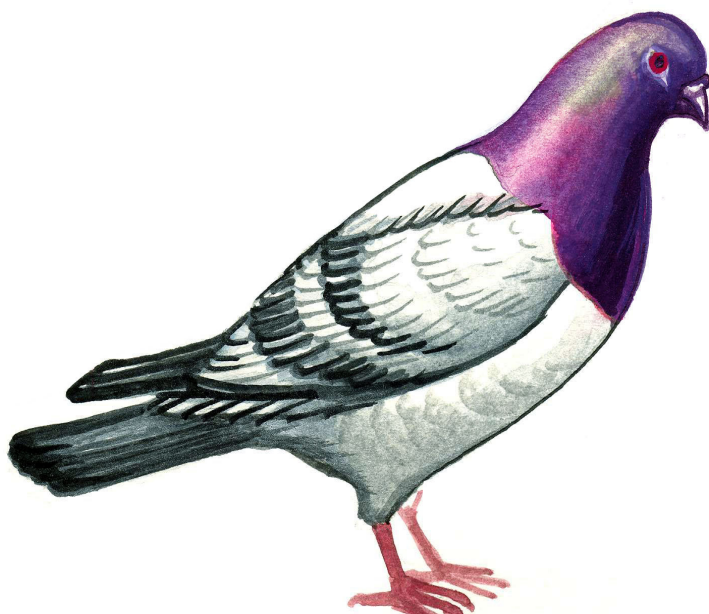
د ڪوټري رسمول

موخه: زده ڪوونكي به وڪولای شي ڪوټره رسم اورنگه ڪري.

پوښتنه

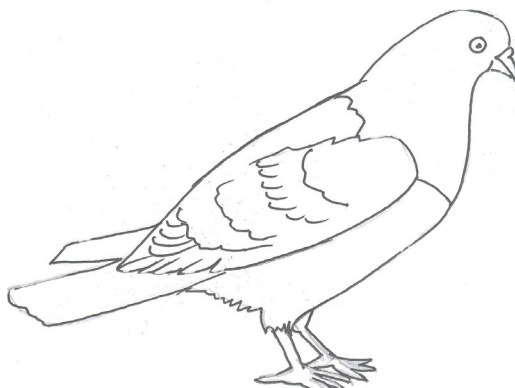
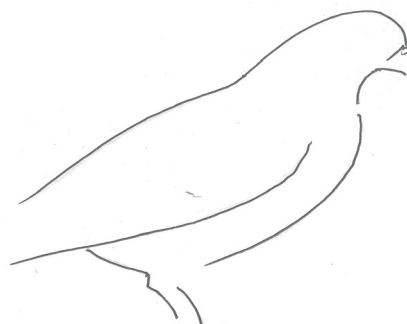
۱- په لاندې انځور کې کوم الوتونکی وښی؟

۳

زده کوونکي دې انځورونو ته وگوري، بيا دې هغه په کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

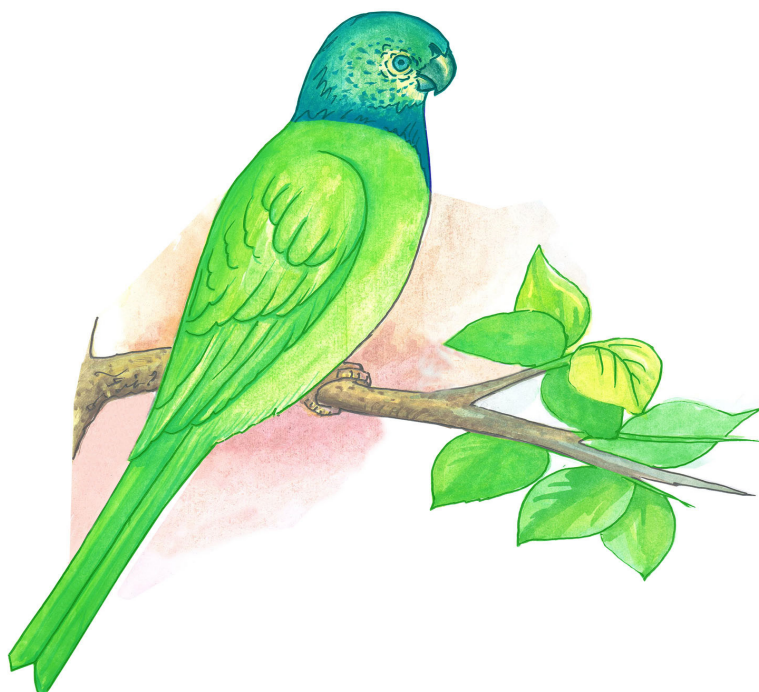
کوتره په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

د طوطي رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، طوطي رسم او رنگه کړي.

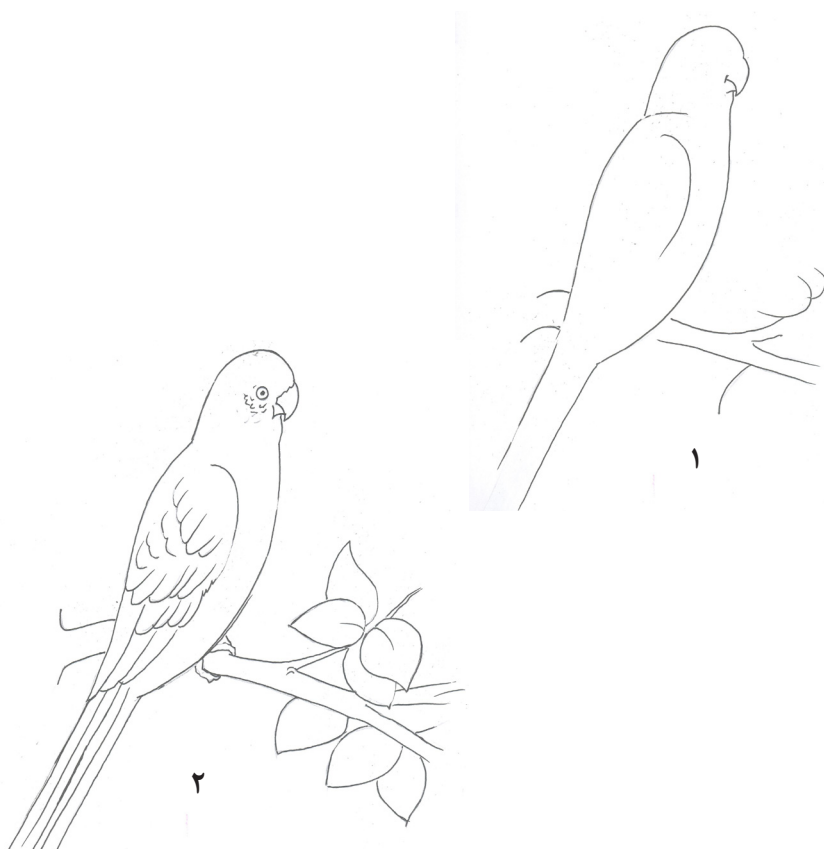

۱- تاسو طوطي لیدلی دی؟

زده کوونکي دې لاندې انځور په کتابچو کې پراو په پراو رسم کړي.

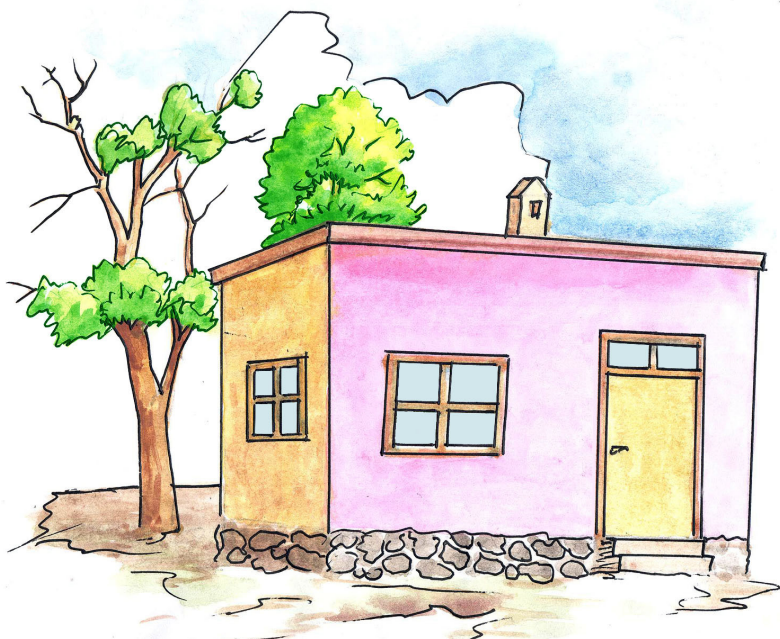
طوطي په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

د کور رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي کور رسم او رنگه کړي.

۱- آیا تاسو تراوسه کور رسم کړی دی؟

لاندې انځور ته په پاملرنې سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

۱

۲

هر زده کوونکی دې سیوري او رڼا ته په پاملرنې سره خپل کور رسم کړي.

د پنجې او کاچوغې رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي کاچوغه او پنجه رسم او رنگه کړي.

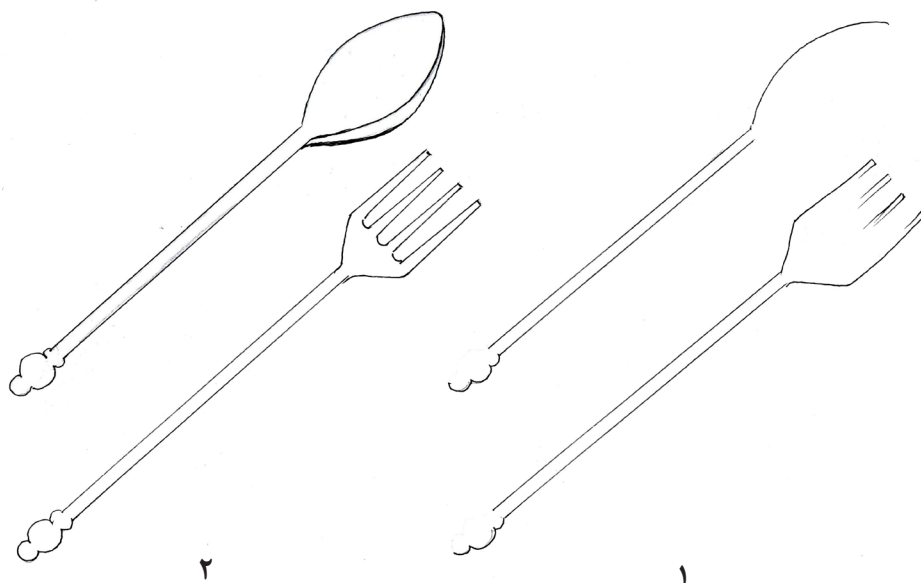

۱- آیا تاسو تراوسه کاچوغه او پنجه رسم کړي دي؟

لاندې انځور د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او
رنگه کړئ.

د کاجوغي او پنجې انځورونو ته په کتو، هغه پړاو په پړاو رسم او رنگه کړئ.

د توپ رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي چې توپ رسم او رنگه کړي.

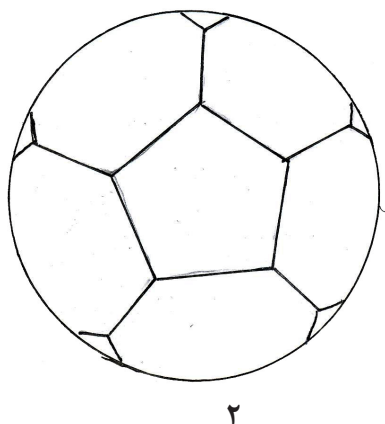
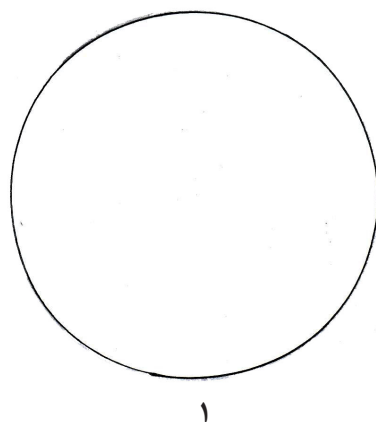

۱- په لاندې انځور کې څه وینئ؟

د توپ د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړی.

د توپ د (۱-۲) انځور پړاوونو ته په کتو سره رسم او رنگه کړی.

له کاغذ څخه د گل جوړول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي چې له کاغذ څخه گل جوړ کړي.

۱- کله مو له کاغذ څخه کوم شکل جوړ کړی دی؟

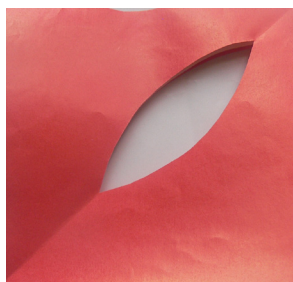
له کاغذ، سربیس، رنگه پنسلونو او بیاتي څخه په گټې اخیستنې سره لاندې
شکلونه جوړ او رنگه کړئ.

۲

۱

۳

له کاغذ، سربیس، رنگه پنسلونو او بیاتي څخه په گټې اخیستنې سره یو گل او یا له خپلې
خوښې سره سم یو شکل جوړ او بیا یې رنگه کړئ.

د سمارق (مرخپري) رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي مرخپري رسم او بیا يې رنگه کړي.

۱- آیا تاسې پوهېږئ چې لاندې شکل د څه شي دی؟

د مرخپري د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بیا
په رنگه کړئ.

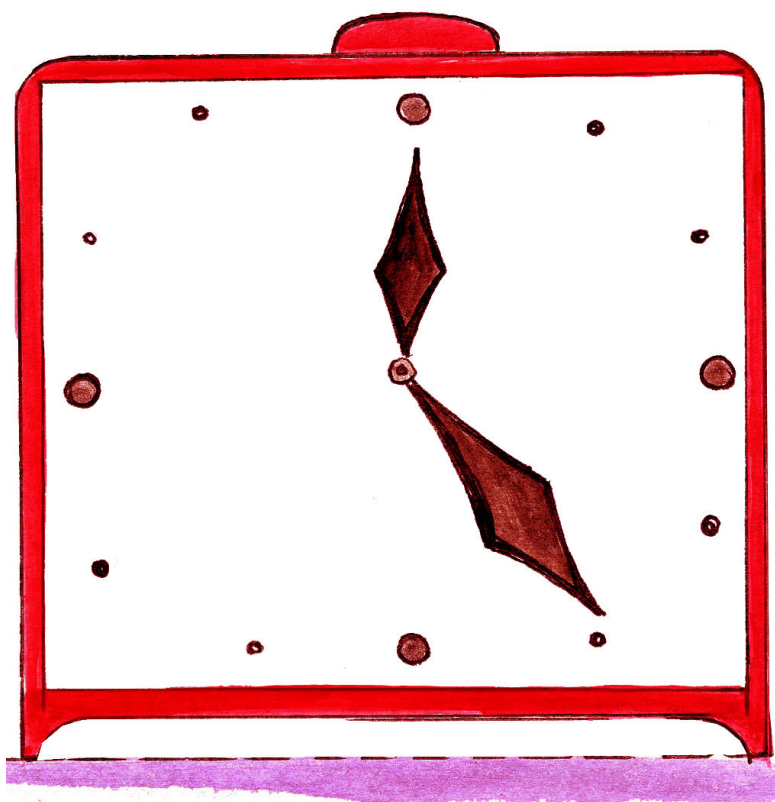
د مرخپري د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بیا په رنگه کړئ.

د ساعت رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، ساعت رسم او رنگه کړي.

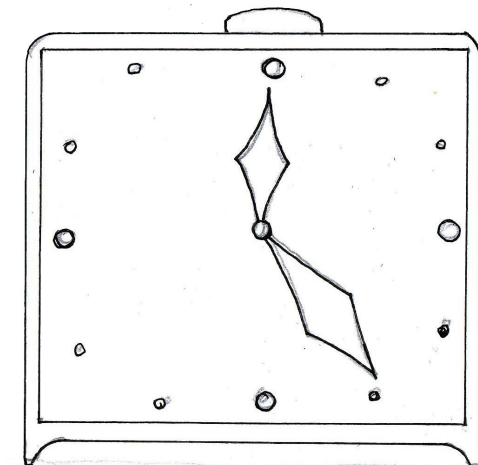
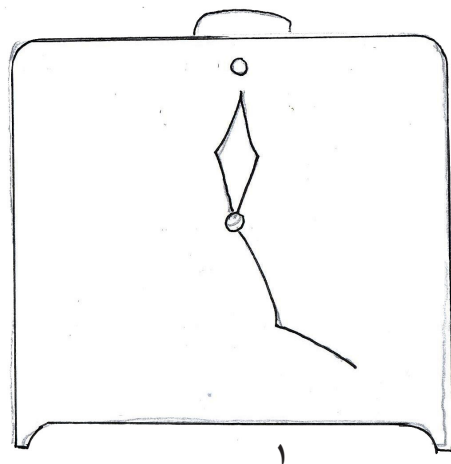

۱- په لاندې انځور کې څه وینئ؟

لاندي انڇور ته ژوره پاملرنه وکړئ، بيايې پړاو په پړاو په خپلو کتابچو کې رسم
اورنگه کړئ.

په خپلو کتابچو کې ساعت رسم اورنگه کړئ.

د غنمو د وړي رسمول

موخه: زده کوونکي به لاندې انځور ته په ځیر سره وگوري، د هغه د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره به یې رسم او رنگه کړي.

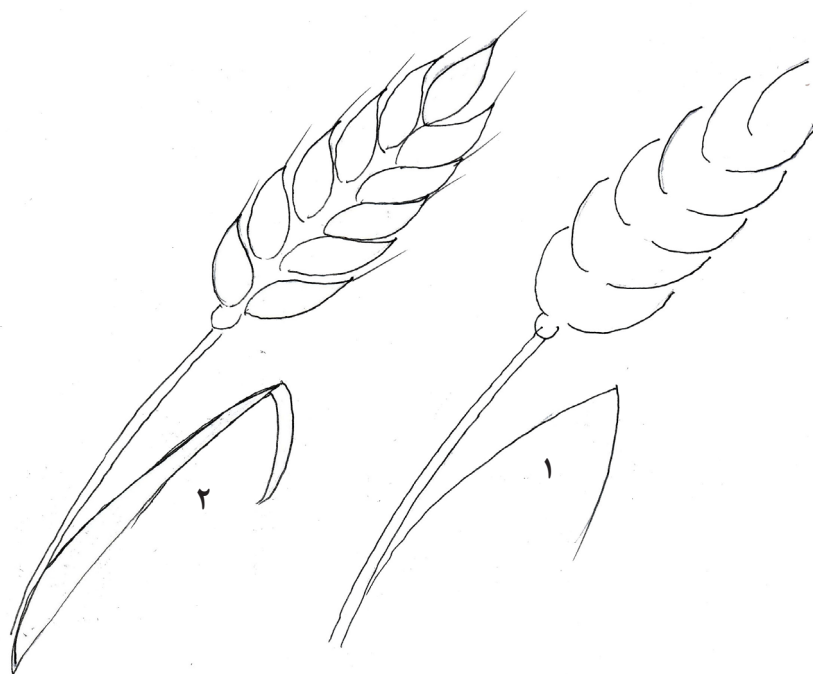

۱- تاسو کله د غنمو وړی رسم او رنگه کړیدی؟

د (۱-۲) انځورونو ته په پاملرنې سره د غنمو وړي په خپلو کتابچو کې رسم او بیا
یې رنگه کړئ.

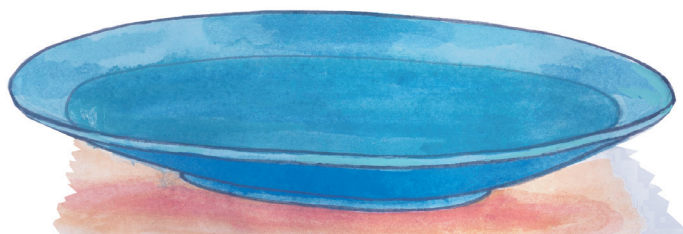
زده کوونکي دې له خپلې خونې سره سم د غنمو وړي رسم او رنگه کړي.

د کاسې او بشقاب رسمول

موخه: زده کوونکي به بشقاب او کاسه رسم او رنگه کړي.

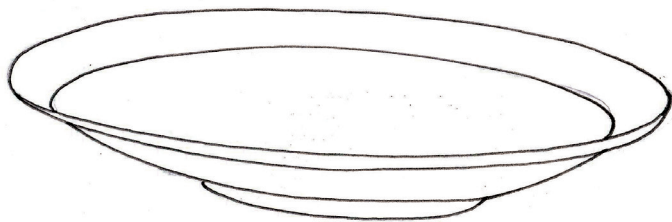

۱- تاسې لاندې انځورونه پېژنئ چې د څه شي انځورونه دي؟

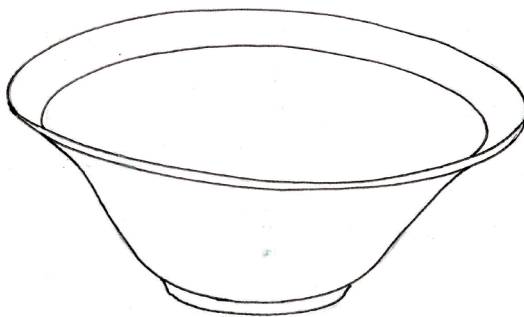

د کاسې او بشقاب انځورونه ژور وگورئ، هغو ته په کتو سره له (۱-۲) انځورونو سره سم يې په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

۱

۲

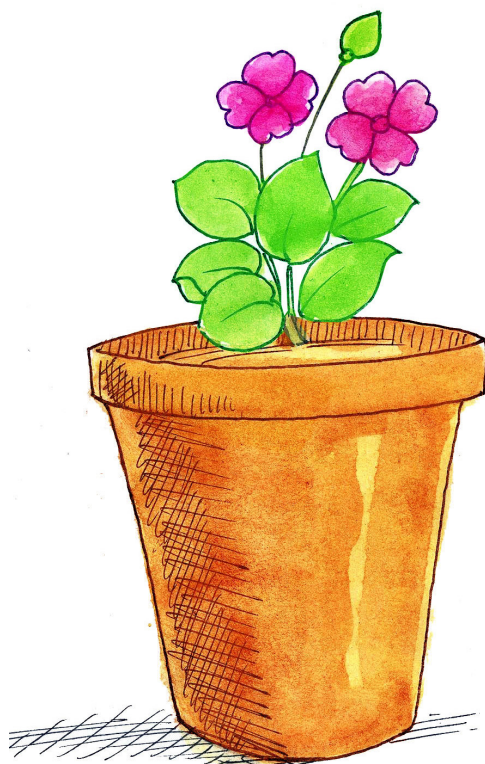
بشقاب، کاسه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

د گلدان رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، گلدان رسم او رنگه کړي.

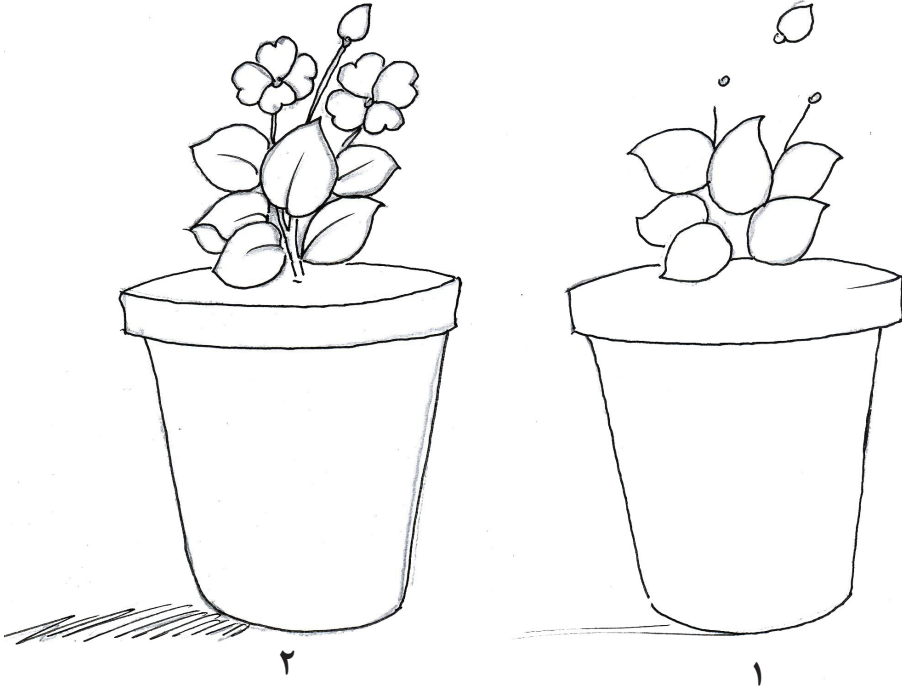

۱- په لاندې انځور کې څه وینئ؟

د (۱-۲) انځورونو پراوونو ته په کتو سره گلدانی په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

د گلدان انځور په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

د پتنگ د انځور رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي پتنگ رسم او رنگه کړي.

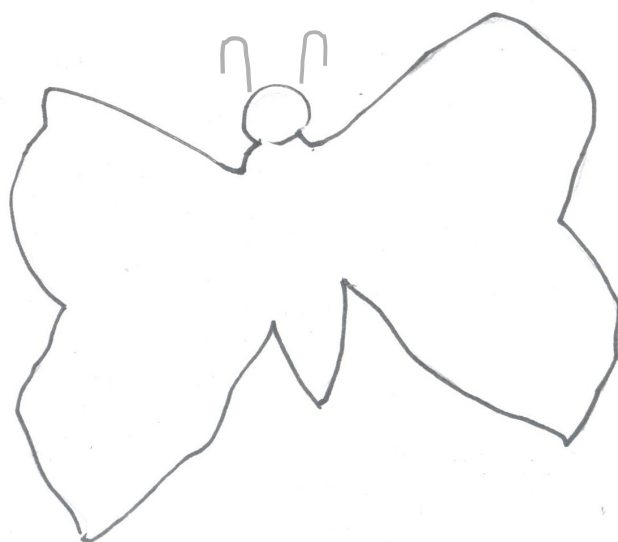

۱- په لاندې انځور کې څه وینئ؟

لاندي انڇور ته ژوره پاملرنه وکړئ، پتنگ رسم او بيا يې رنگه کړئ.

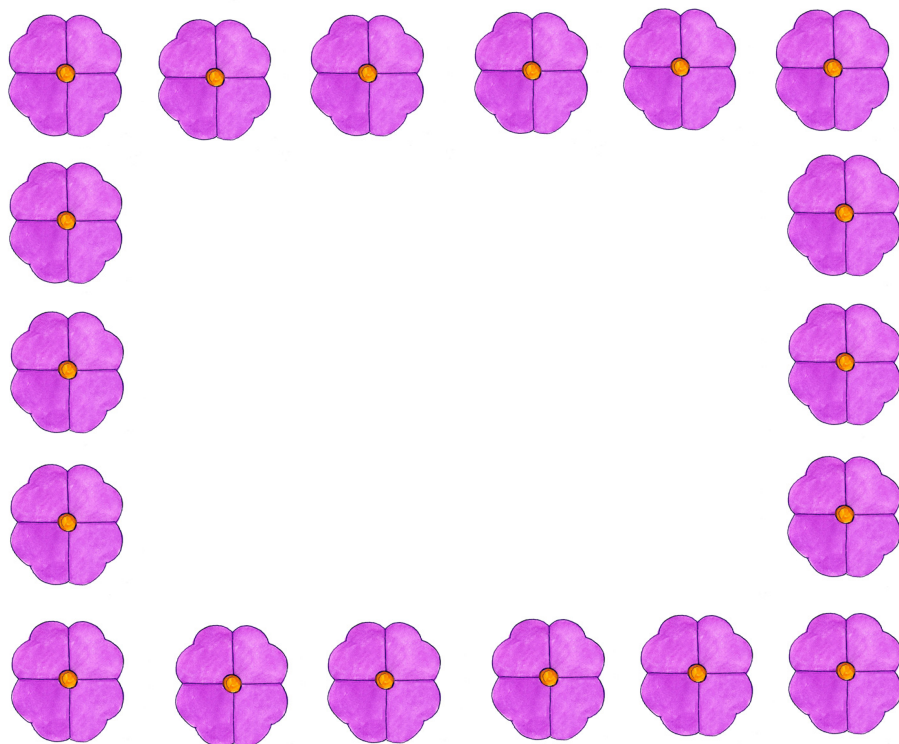
يو کاغذي لاسي کار جوړ کړئ او ټولگي ته يې راوړئ.

د گل ډیزاین کول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي چې د گل له انځور څخه په گټې اخیستلو سره هغه ډیزاین کړي.

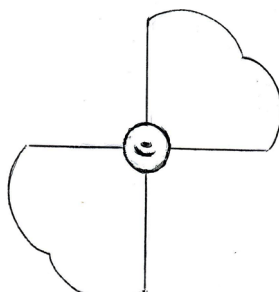
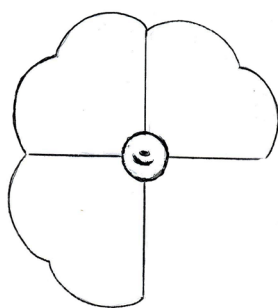

۱- کله مو د گل ډیزاین لیدلی دی؟

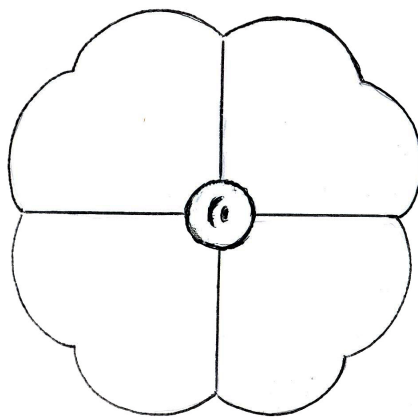
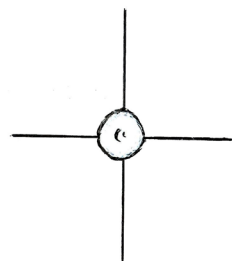

د لاندې انځورونو پراوونو ته په پاملرنې، گل ډیزاین اورنگه کړئ.

اشکال (۱)

د کتاب له انځورونو سره سم په خپلو کتابچو کې گل رسم کړئ.

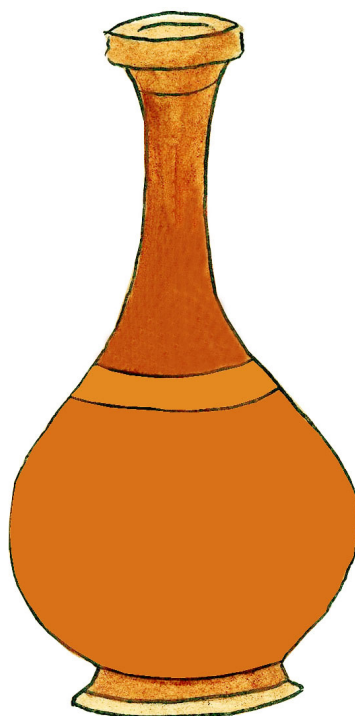
د صراحي رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي چې صراحي رسم او رنگه کړي.

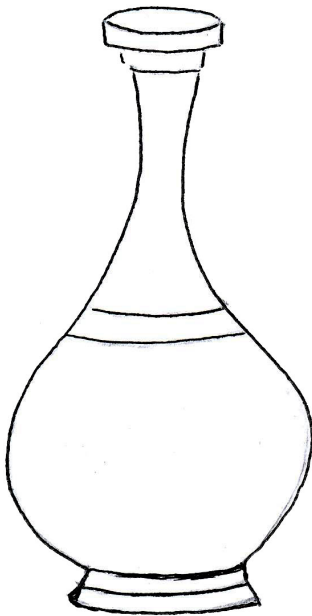
پوښتنه

۱- کله مو صراحي لیدلې ده؟

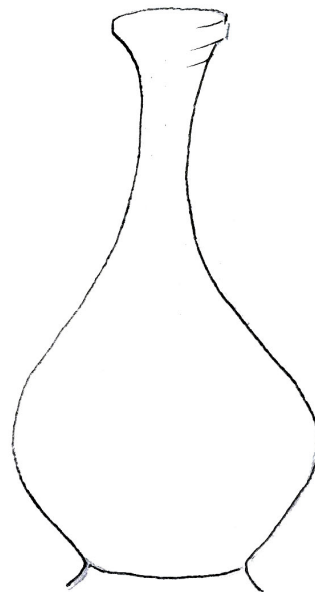

د لاندې انځورونو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

۲

۱

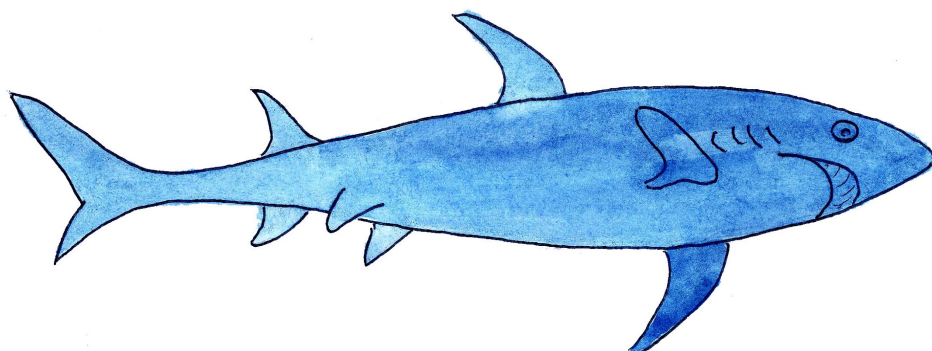
د صراحي انځور په خپلو کتابچو کې رسم او بیا په رنگه کړئ.

د کب رسمول

موخه: د لاندې انځور پړاوونو ته په کتو سره، هغه په کتابچو کې رسم او بیا یې رنگه کړئ.

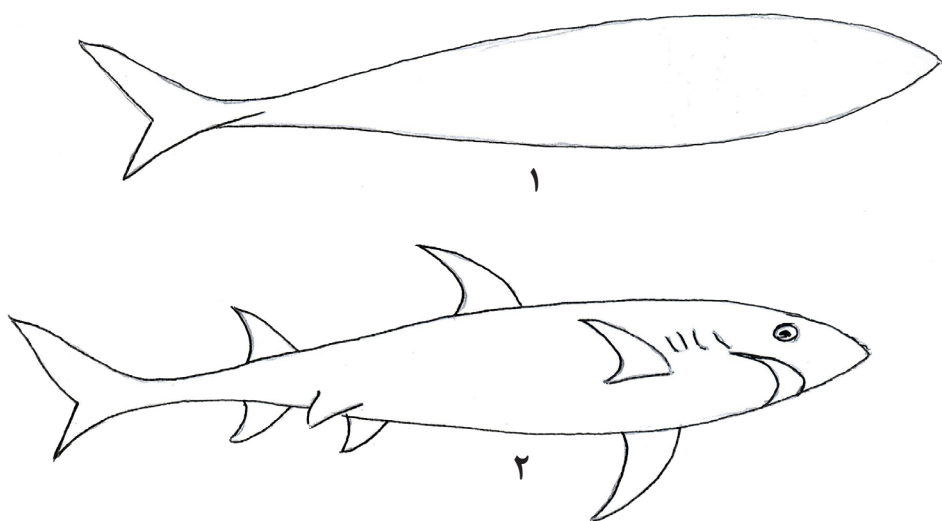

۱- په لاندې شکل کې کوم شی وینئ؟

لانڈي انڇور ته په ڪتو سره ڪب رسم او بيا پي رنگه ڪري.

ڪب په خپلو ڪتابچو ڪي رسم او بيا پي رنگه ڪري.

د ټوپۍ (خولۍ) رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي خولۍ رسم او رنگه کړي.

پوښتنه

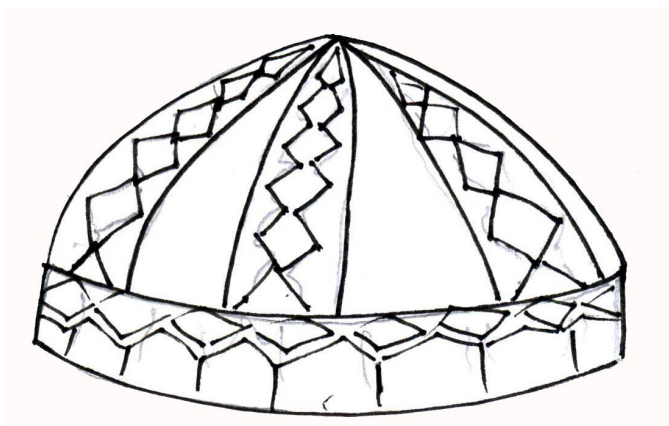
۱- آیا تر اوسه موکومه خولۍ رسم کړې ده؟

۲

لاندې انځورته په پاملرنې سره خولۍ پړاو په پړاو رسم او بيايې رنگه کړئ.

۱

کومه خولۍ مو چې خوښیږي، هغه رسم او بيايې رنگه کړئ.

د چترۍ رسمول

موخه: زده کوونکي به د چترۍ د رسمولو او رنگولو وړتیا پیدا کړي.

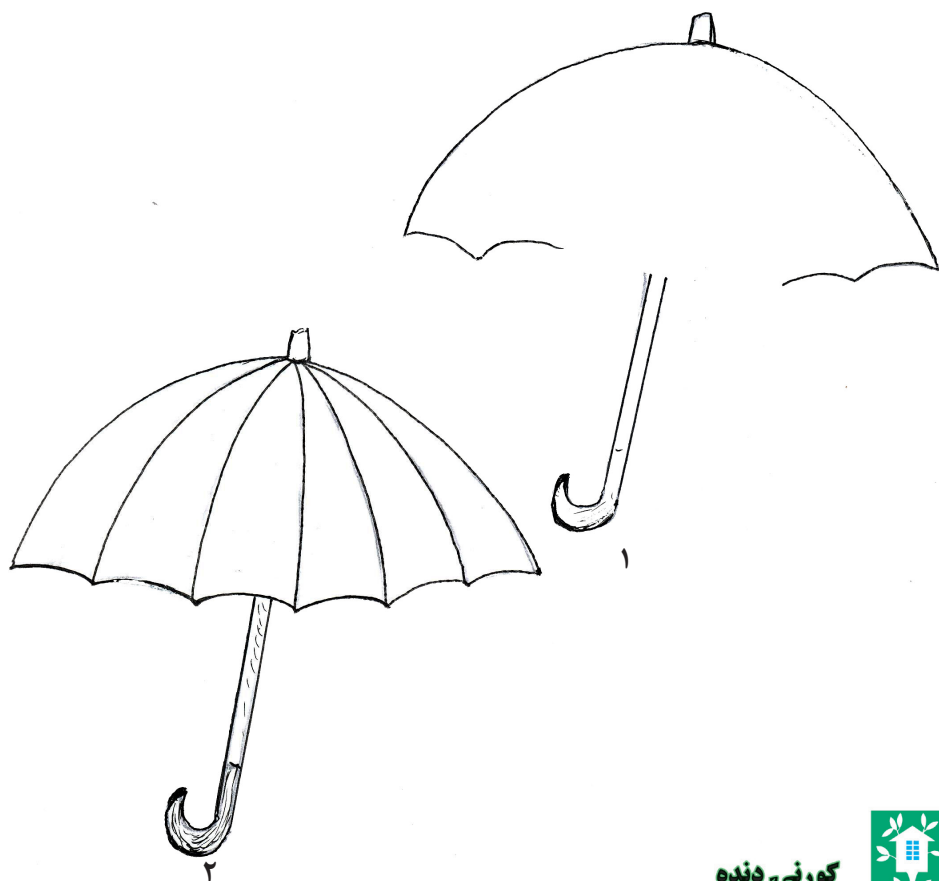
پوښتنه

۱- په لاندې انځور کې څه وینئ؟ او له هغې څخه کومې گټې اخیستل کېږي؟

د چتری د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې، هغه په کتابچو کې رسم او بیا یې رنگه کړئ.

په خپلو کتابچو کې چتری رسم او بیا یې رنگه کړئ.

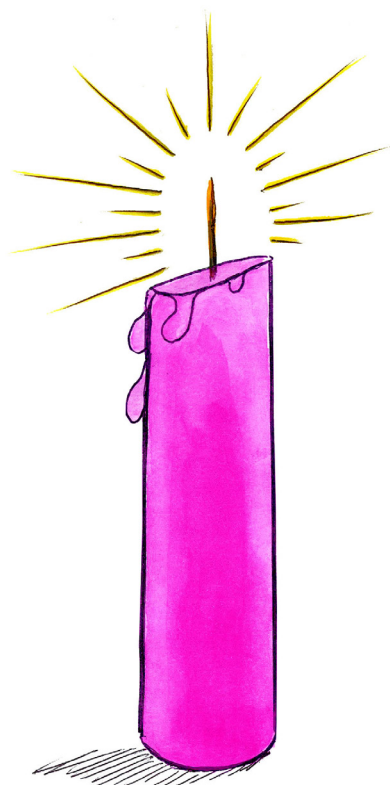
د شمعي رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي شمع رسم او بیا یې رنگه کړي.

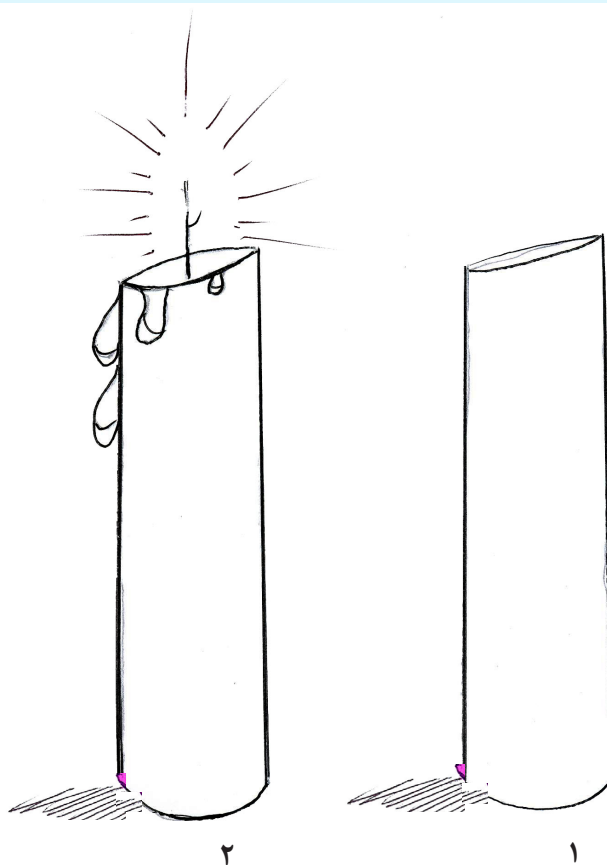
پوښتنه

۱- کله مو شمع رسم کړې ده؟

د شمعي د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بيا يې رنگه کړئ.

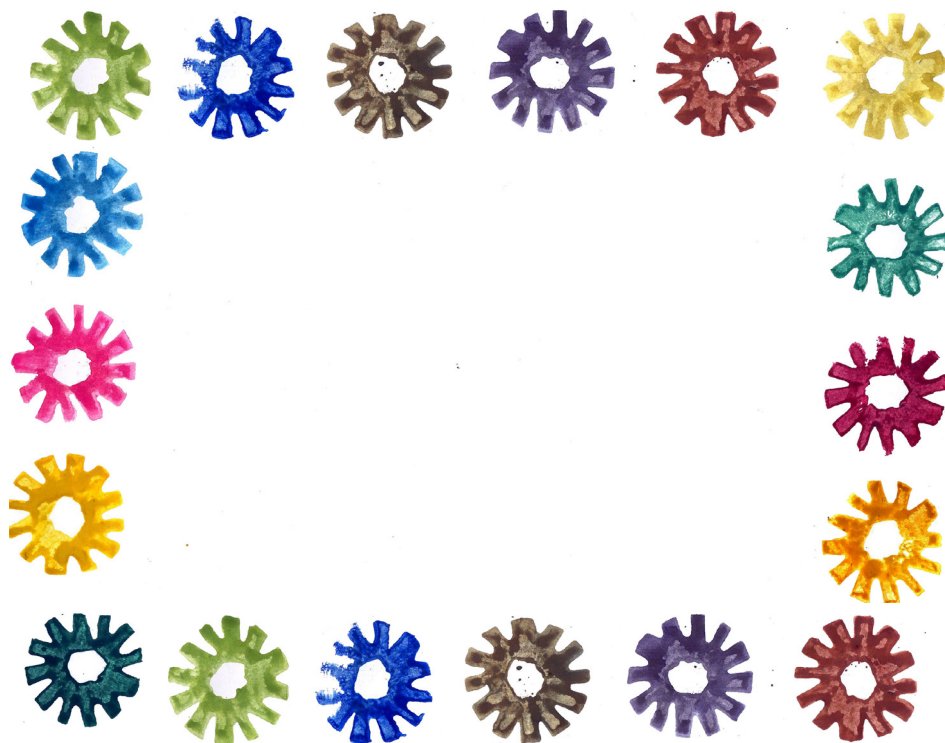
په خپلو کتابچو کې شمع رسم او بيا يې رنگه کړئ.

ټاپه

موخه: زده کوونکي به وکولای شي له گازرې څخه په گټې اخیستنې سره ټاپه کاري وکړي.

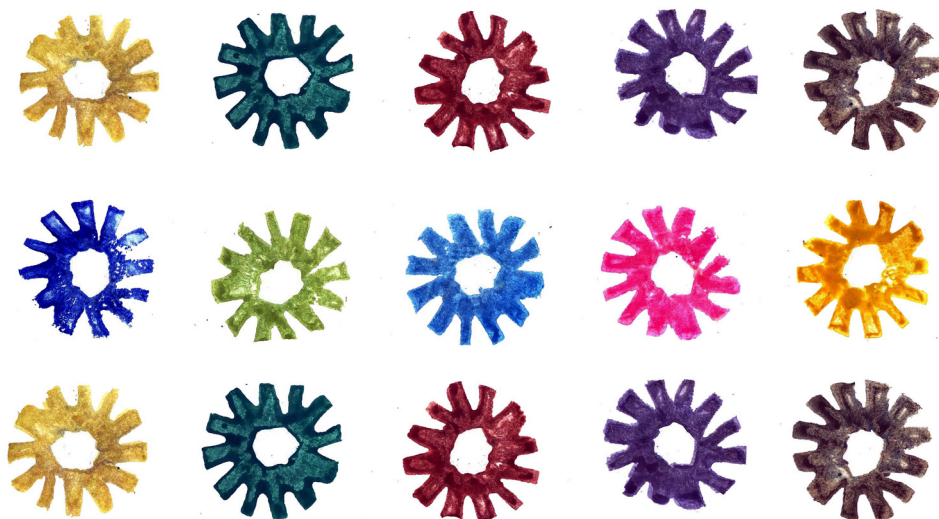

۱- کله مو له گازرې څخه په ټاپه کولو کې استفاده کړې ده؟

د لاندې انځور سره سم له گازرې ټاپه جوړه او د هنې په واسطه ټاپه کاري وکړئ.

۱

د خپلې کتابچې یو مخ د گازرې د ټاپې په واسطه ښکلی او ډیزاین کړئ.

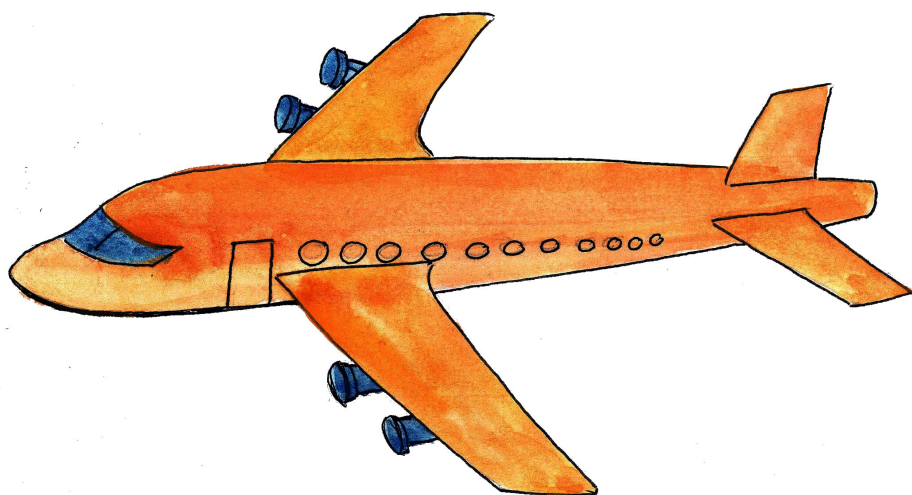
د الوتکې رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي الوتکه رسم او بیایې رنگه کړي.

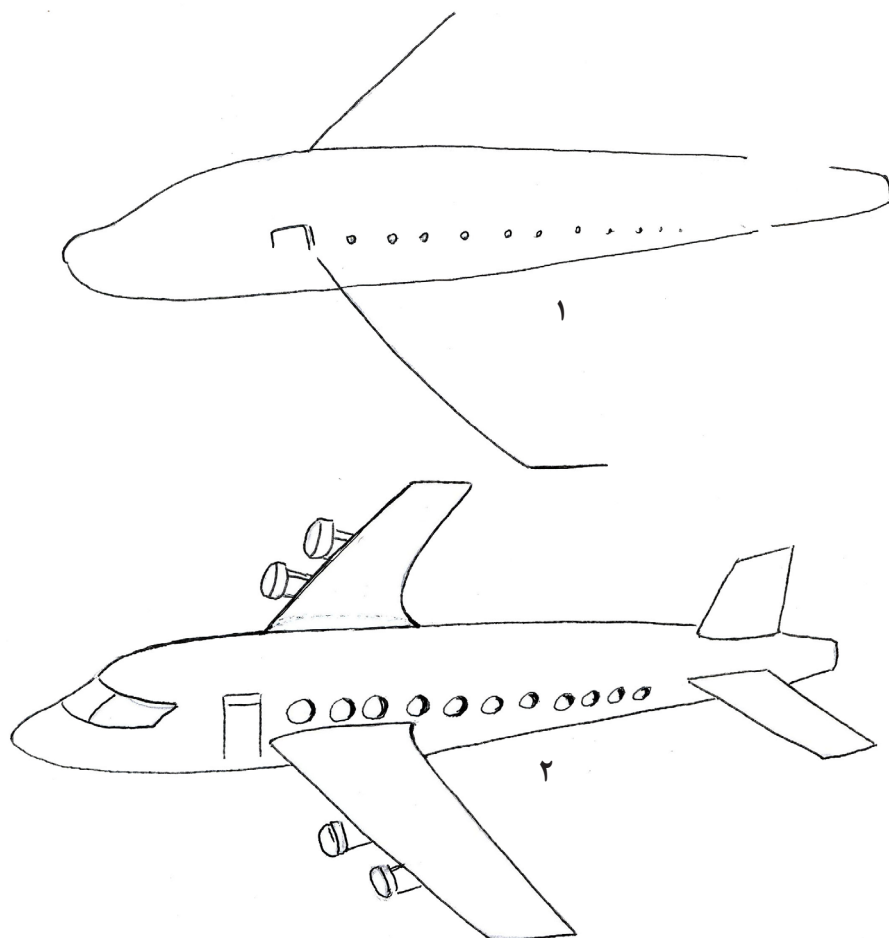
پوښتنه

۱- کله مو الوتکه رسم کړې ده؟

د الوتکې د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بیا یې رنگه کړئ.

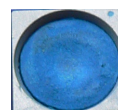
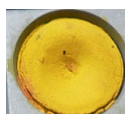
په خپلو کتابچو کې الوتکه رسم او بیا یې رنگه کړئ.

د رنگونو ترکیب

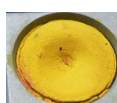
موخه: زده کوونکي به وکولای شي درې رنگونه سره گډ او یو نوی رنگ ترې جوړ کړي.

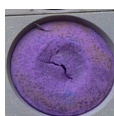
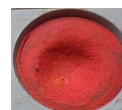
۱- په لاندې انځور کې څه شی وینئ؟

=

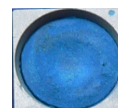
+

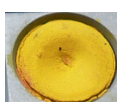
=

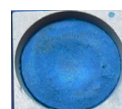
+

=

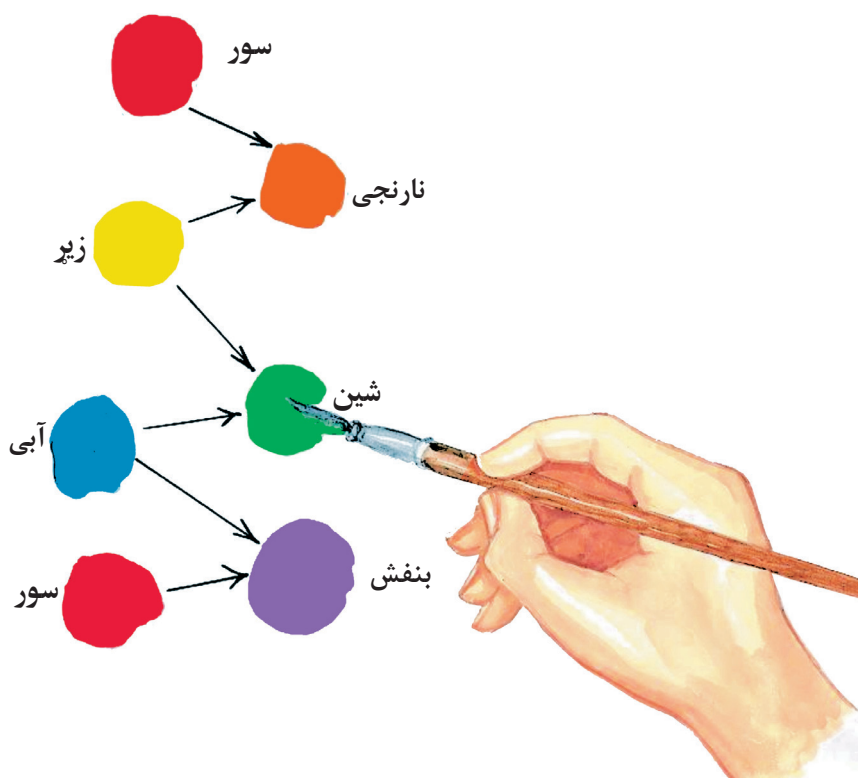

+

زده کوونکي دې اصلي رنگونه سره یو ځای او گډ کړي او له لاندې انځور سره سم دې نوي رنگونه جوړ کړي.

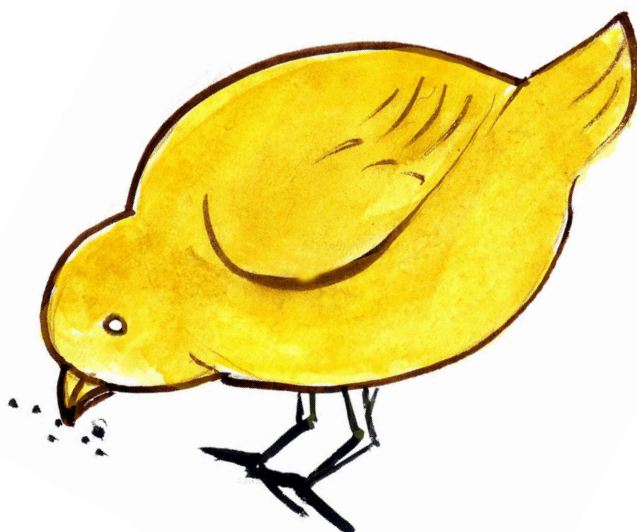
درې اصلي رنگونه له خپلې خوښې سره سم گډ او نوی رنگ ترې جوړ کړئ.

د چرگوري رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي چرگوري رسم او بيا يې رنگه کړي.

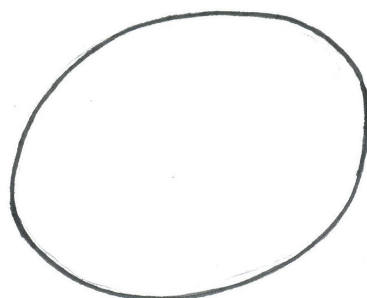

۱- په لاندې انځور کې څه شی وینئ؟

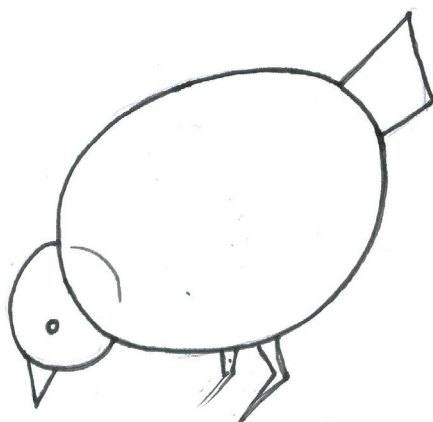

زده کوونکي دې د لاندې انځور د رسمولو پړاوونو ته ژوره پاملرنه وکړي چرگوری
دې رسم او بیا دې رنگ کړي.

۱

۲

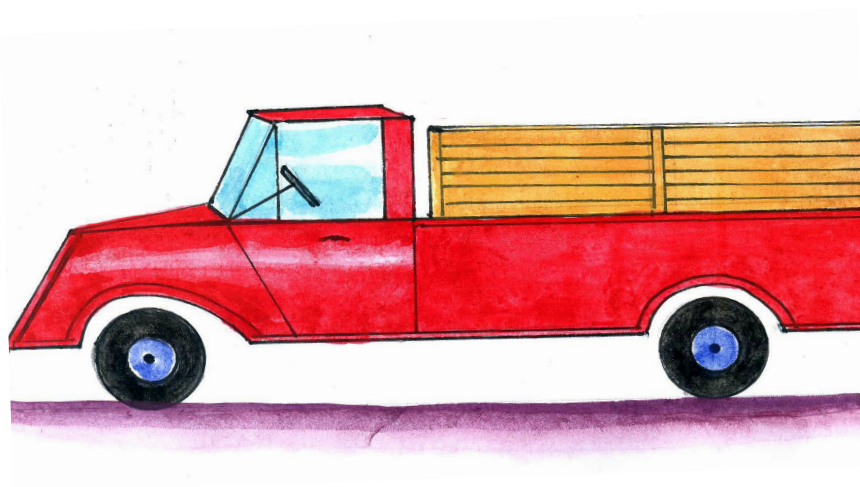
د چرگوري د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره، چرگوری په کتابچو کې رسم او بیا يې رنگه
کړئ.

د موټر رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، موټر رسم او رنگه کړي.

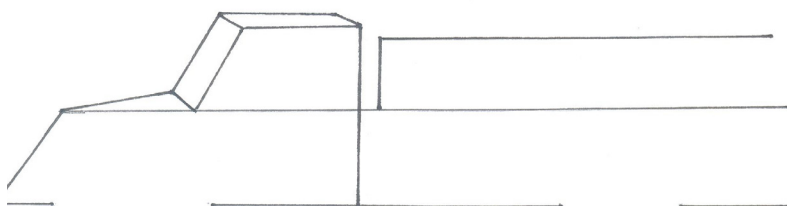

۱- کله مو د موټر انځور ایستلی دی؟

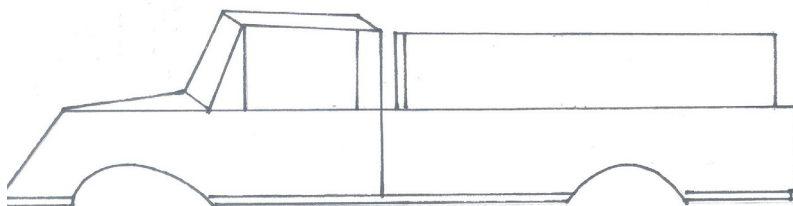

زده کوونکي دې د لاندې انځور پړاوونو ته پاملرنه وکړي، هغه دې په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

۱

۲

له خپلې خوښې سره سم یو موټر په کتابچو کې رسم او بیا یې رنگه کړئ.

د رسامۍ هنر د تدریس لارښود

لومړۍ لوست (۱) مخ

د تدریس وخت یو درسي ساعت

لومړۍ درسي ساعت

گل	د لوست سرلیک
د گل انځور له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.	عمومي موخه
- له زده کوونکو هیله کېږي چې د دې لوست په پای کې لاندې موخې ترلاسه کړي. - زده کوونکي به د یوه انځور له رسمولو سره بلد شي. - یو شکل به د پنسل په واسطه رسم وکړای شي. - د پنسل په واسطه د یوه شکل له رسمولو سره به یې مینه پیدا شي.	(پوهنیزې، مهاري او ذهني،) موخې
کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، تباشیر، برس، د رنگ قطی، د اوبو لوبښي.	د لوست مرستندویه توکي.
مشاهدوي او عملي	د ارزونې لارې
ډله ییز او ځانګړي فعالیتونه، پوښتنې، ځوابونه	د تدریس لارې
۵	سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د نوي کال مبارکي، د ټولګي تنظیم، حاضرۍ اخیستل، او د دویم ټولګي د رسامۍ هنر د لوستونو یادونه.
۵	د انګیزې پارول پوښتنه: - آیا کله مو ګل رسم کړی دی؟

د ښوونکي فعالیتونه	د زده کوونکو فعالیتونه	وخت
- د تختې پر مخ گل رسم، د هغې د رسم د پړاوونو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. د رسم د وروستي پړاو د رنگونو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. د زده کوونکو کارونه وڅارئ. د زده کوونکو کارونه و ارزوئ، د دوی د زیاتې هڅونې په موخه یې رسمونه پر دیوال وڅړوئ.	- زده کوونکي د ښوونکي لارښوونو ته ژوره پاملرنه کوي، هڅه کوي چې هغه عملي کړي. زده کوونکي نوی انځور په خپلو کتابچو کې د تختې له مخې رسموي. د رسم وروستی مرحله د ښوونکي په مرسته بشپړوي. زده کوونکي خپل نظافت ته پاملرنه کوي، خپل لاسونه او جامې له رنگولو ساتي.	۳۵ دقیقه
ارزونه: د خپل ډاډ تر لاسه کولو لپاره چې زده کوونکو لوست زده کړی او یا نه، د څو پوښتنو په کولو یې وارزوئ.		
کورنۍ دنده: زده کوونکو ته لارښوونه وکړئ چې د درسي کتاب له مخې رسم پړاو په پړاو تمرین کړي.		
د ښوونکي لپاره اضافي معلومات ماشومان له خپل عمر سره سم په لومړۍ دوره (۱-۳) ټولگيو پورې مينه لري چې د رسمولو له لارې، رنگول او د لاسي کارونو تر سره کول، د سيمې له ساده موادو، لکه: گلان، لرگي او ډول ډول کاغذونو څخه هغه شيان جوړ کړي چې د دوی په فکر او ذهن کې وي او نورو ته يې ښکاره کړي. د لومړۍ دورې ښوونکو ته پوره پوره پته ده چې زده کوونکي په دې دوره کې له ۱۵ څخه ۳۰ دقیقو پورې په ډېره مينه رسمونه باسي، خو له دې زیات يې مينه کميږي، په دې صورت کې له دې زیات د هنري کارونو دوام ورته گټه نه لري، بلکې ځينې وختونه ورته زیان رسوي. د (۷-۹) کالو په عمر ماشومان ډېر وخت له ځان سره بوخت وي، په دې معنا چې ټول شيان له خپلې خوشې سره سم غواړي او تر سره کوي يې، له هغه کاره چې ورته ټاکل کيږي، که چيرې د ماشوم د ماشوم د کورنۍ له ژوند او سيمې سره تړاو ولري، په دې وخت کې يې ماشومان په پوره مينه ترسره کوي چې زده کړه په چټکۍ تر سره کيږي.		

د رسامۍ هنر د تدریس لارښود

دویم لوست (۳) مخ

د تدریس وخت یو درسي ساعت

لومړی درسي ساعت

آلوالو		د لوست سرلیک
په پنسل د آلوالو له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا		عمومي موخې
- له زده کوونکو هیله کېږي چې د دې لوست په پای کې لاندې موخې تر لاسه کړي: - زده کوونکي به د آلوالو له رسمولو سره بلدشي. - یو شکل به رسم کړای شي. - د یوه شکل له رسمولو سره به مینه پیدا کړي.		(پوهنیزې مهارتې او ذهنيې) موخې
ډله ییز او ځانگړي فعالیتونه، پوښتنې، ځوابونه		د تدریس لارې
کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، تباشیر، برس، د رنګ قطی، د اوبو لوبښی.		دلوست اړین توکي:
مشاهدوي او عملي		د ارزونې لارې
۵	سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د ټولگې تنظیم، حاضرۍ اخیستل، د کورنۍ دندې کتنه، د تېر لوست یادونه او له نوي لوست سره یې ارتباط ورکول.	لومړني یا مقدماتي فعالیتونه
۵	د انگیزې پارول پوښتنه: - آیا تا سوکله آلوالو رسم کړی دی؟	

د ښوونکي فعالیتونه	د زده کوونکو فعالیتونه	وخت
پر تختې الوبالو رسم او د رسمولو د پړاوونو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ.	- زده کوونکي د ښوونکي له لارښوونې سره هڅه کوي چې هغه عملي کړي.	۳۵ دقیقه
- د رسمولو د وروستي پړاو او رنگونو په اړه معلومات ورکړئ.	- زده کوونکي د تختې له مخې رسم په خپلو کتابچو کې وباسي.	
- د زده کوونکو کارونه و ارزوئ د دوی د هڅونې لپاره رسمونه پر دیوال و څړوئ.	- د کار کولو پر وخت نظافت ته پاملرنه کوي، لاسونه او کالي نه رنگوي.	
ارزونه: د خپل ډاډ تر لاسه کولو لپاره چې زده کوونکو لوست زده کړې اویانه، له زده کوونکو څخه خپوښتنې وکړئ، هغوی، و ارزوئ.		
کورنۍ دنده: زده کوونکو ته لارښوونه وکړئ چې پر او په پړاو د درسي کتاب له مخې یو شکل رسم کړي.		
د ښوونکي لپاره اضافي معلومات		
۱- ماشومان رسمولو او د لاسي کارونو جوړولو ته وهڅوئ، هڅه وکړئ چې ځینې هنري فکرونه او انډیښنې پکې تحرېک شي.		
۲- ځینو تفریحي کارونو، لکه: سیر علمي، کتابتونونو ته تگ، د کیسو ویلو او نورو پواسطه په دوی کې انگیزې را پیدا کړئ.		
۳- کله چې ماشومان تیار شول، هغوی پرېږدئ چې ژر ژر هنري کارونه پیل کړي.		
۴- په ابتکاري یا نوښتګرو فعالیتونو کې د نورو مضمونونو له موضوعگانو څخه ګټه واخلي.		
۵- په ټولګې کې د دوی د فکر او مفکورې د پراختیا لپاره له خبرو اترو څخه کار واخلي.		
۶- هغوی بوخت وساتئ، په مقابل کې هغه ستونزې چې د دوی د کار په وړاندې خنډونه جوړوي له مخې یې لرې کړئ.		
۷- له ستونزو او مشکلاتو څخه یې خبر واوسئ، داسې شرایط رامنځ ته کړئ چې د دوی د پر مخګ سبب شي.		

د رسامۍ هنر د تدریس لارښود

دریم لوست (۵) مخ

د تدریس وخت یو درسي ساعت

دویم درسي ساعت

کتاب	د لوست سرلیک
د کتاب له رسمولو او رنگولو سره د زده کوونکو بلدتیا	عمومي موخې
- له زده کوونکو هیله کېږي چې د دې لوست په پای کې لاندې موخو ته ورسېږي. - زده کوونکي به له رسمولو او رنگولو سره بلد شي. یو انځور به رسم او رنگ کړای شي. - له رسامي او رنگولو سره به یې مینه او علاقه پیدا شي.	(پوهنیزې، مهاري او ذهینتي موخې)
ډله ییز او ځانگړي فعالیتونه، پوښتنې، ځوابونه	د تدریس لارې
کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، تباشیر، برس، د رنگ قطی، د اوبو لوبڼې.	د لوست اړین توکي
مشاهدوي او عملي	د ارزونې لارې
۵ سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د ټولگي تنظیم، حاضري اخیستل، د کورنۍ دندې کتنه، د تېر لوست یا دونه او له نوي لوست سره یې ارتباط ورکول.	لومړني یا مقدماتي فعالیتونه
۵ د انګیزې پارول پوښتنه: - آیا تاسو کله کتاب رسم کړی او رنگه کړی دی؟	

د ښوونکي فعالیتونه	د زده کوونکو فعالیتونه	وخت
- د تختې پر مخ گل رسم، د هغې د رسم د پړاو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. د رسمولو د وروستي پړاو او رنگونو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. - د ټولو زده کوونکو د کارونو څارنه وکړئ. - د زده کوونکو کارونه و ارزوئ او د دوی د هڅونې په موخه یې رسمونه پر دیوال وڅړوئ.	- زده کوونکي د ښوونکي لارښوونو ته ژوره پاملرنه کوي، هڅه کوي چې هغه عملي کړي. زده کوونکي نوی انځور په خپلو کتابچو کې د تختې له مخې رسموي. د رسم وروستی مرحله د ښوونکي په مرسته رنگوي. د رسم کولو پر وخت خپل نظافت ته پاملرنه کوي چې کالي او لاسونه یې رنگ نه شي.	۳۵ دقیقه
ارزونه: د خپل ډاډ د ترلاسه کولو لپاره چې زده کوونکو لوست زده کړې او یا نه، د څو پوښتنو په کولو یې و ارزوئ.		
کورنۍ دنده: زده کوونکو ته لارښوونه وکړئ چې د کتاب له مخې رسمونه پړاو په پړاو رسم او رنگه کړي.		
د ښوونکي لپاره اضافي معلومات په دې عمر کې زده کوونکي په چټکۍ سره غواړي چې د خپل کار نتیجه وويني، له دې امله باید داسې فعالیت ورته غوره شي چې په لږ وخت کې ترسره کېږي. هغه ماشوم چې له (۷-۹) کالو پورې عمر لري، له بېلا بېلو رنگونو سره ډېره مینه پیدا کوي. هغوی پریږدئ چې له خپلې خوښې سره رسمونه رنگ کړي، باید یادونه وکړو چې ماشومان په لږو غړو حاکمیت لري، خو پر وړو غړو په ځانګړي ډول پر ګوتو سم کنټرول نه لري، له دې امله د ډېرو ظریفو انځورونو د رسمولو او رنگولو له عهدې څخه نه شي وتلی، ځکه چې د ښکلا خوښونې حس د دې عمر په ماشومانو کې رشد نه دی کړی، باید ښوونکی تل دا حقیقت په پام کې ولري چې د یوه ظریفه او ښکلي رسم هیله ورڅخه ونه لري، د ماشومانو له مور- پلار څخه زموږ هیله دا ده چې د خپلو ماشومانو لپاره لاسي کارونه له بازار څخه وانخلي، همدارنګه هیڅکله یې مشرې خور او مشر ورور ته اجازه ور نه کړئ چې وړو ماشومانو ته کار دستي جوړ کړي، په دې صورت کې ماشومان د نورو په تمه کېږي او خپل باور له لاسه ورکوي، بیکاره کېږي او د ابتکار د عمل قوه له لاسه ورکوي.		

ښاغلی ښوونکیه! په دې کتاب کې مو د تدریس د لارښود له بیا لیکنو څخه ډډه کړېده. تاسې کولی شئ چې له دې لارښود څخه د ټولو لوستونو په تدریس کې ګټه واخلي.

ګرانو زده کوونکو!

ستاسې تعليمي کال پای ته ورسيد. په دې کال کې تاسې ډېرشيان زده کړل اوس چې د ژمي د رخصتي پيل دی او د څلورم ټولګي کتابونه د ښوونځي د ادارې له خوا درکړل شويدي، په غور او دقت ولولي، ترڅو په څلورم ټولګي کې تاسې له مشکلاتو او ستونزو سره مخامخ نه شئ. د دې کتابونو په لوستلو به تاسې ډېرې برياوې ترلاسه کړئ.

تاسې ته د ژمي رخصتي ډېره مناسبه موقع ده؛ ځکه چې تاسې کولای شئ د خپلو عملي او نظري مهارتونو سطحه لوړه کړئ. کولی شئ چې ښکلي منظرې او ډېر ښايسته ځايونه وګورئ او هغه په خپل ذهن کې وساتئ او په خپل کور کې يې په انځورولو پيل وکړئ چې دا کار به له تاسې سره په عملي مهارتونو کې مرسته وکړي.

ستاسې بريا تل زموږ هيله ده

په قندهار کې د ميرويس نيکه مقبره

د هرات جامع جومات

د افغانستان د ښکلي طبيعت انځور

په کابل ښار کې د دارالامان تاريخي ماڼۍ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library